

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic, ar pentru comitele școlare și partic. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Noi învățătorii români

suntem niște oameni cam ciudați. Ne tânguim încontinuu între noi, că situația noastră materială e foarte rea, că munca ce ni-se cere e multă și împovărătoare, că nu suntem priviți de către ceilalți oameni așa cum ar trebui, ci din contră că suntem disconsiderați și preterați pe toată linia.

Tânguirile acestea sunt îndreptățite până la un loc oarecare, dar nu mai puțin adevărat e, că în mare parte noi suntem de vină, că lucrurile sunt așa cum sunt. Da, în rândul întâi suntem de vină noi învățătorii pentru că nu voim să ne emancipăm odată, părăsind cu totul *nepăsarea aceea crasă învățătorească*, care ne-a caracterizat decenii întregi dearândul și care ne-a pricinuit atâtea pagube morale și materiale. Învățătorimea altor neamuri e respectată, e considerată ca cel mai principal factor în cultura și luminarea poporului. Și asta e pentru că învățătorul german, francez, american ș. a. poate să se cultive. poate să-și împlinească chemarea, fiind că voieste să fie în curent cu progresul timpului, cu recerințele pedagogiei și ale societății culte, din care face parte.

Învățătorii altor neamuri s'au emancipat prin propriile

lor forțe: prin *știință* și *cunoștințe* și în raport cu aceste li-s'a îmbunătățit și starea materială; dela sine, fără plângeri intervenții pe la autoritățile îndrept.

Și noi învățătorii români, ne putem emancipa, dar nu cu forța, ci numai așa, dacă ne vom cultiva neincetat, numai așa dacă vom sta totdeauna la înălțimea misiunii noastre și ne vom afirma ca oameni cuminți, modești și iubitori de progres.

Dacă voim să ni-se dea aceea ce al nostru atunci trebuie ca și noi să fim oameni, cari prin munca, cinstea, purtarea și faptele noastre să știm storce respectul și considerația tuturor. Trebuie deci să ne punem serios cu toții pe lucru. Să ne schimbăm ținută. Să ne entusiasmăm și noi pentru o idee mai înaltă, pentru *progres!*

E timpul suprem deci că să ne trezim odată cu toții din amorțeală și nepăsare. Trebuie să avem mai multă ambițiune și încredere în puterile noastre proprii. Viața e o luptă continuă. Să ne luptăm și noi cu armele blândeței, cu armele științei, și atunci cu timpul vom învinge toate năcazurile și neajunsurile vieții. *Sirius.*

Un fond de înmormântare.

E fapt evident și constatat, că cei mai mulți dintre noi învățătorii suntem oameni săraci, cari afară de modestul nostru salariu de învățător altă avere nu avem. Salariul acesta astăzi abia ne este suficient pentru traiul zilnic, dar nu să mai poți economisi ceva din el.

Până ce în familie e *pace* și *liniște*, o mai duce cumva omul de pe o zi pe alta. Îndată însă ce se abate asupra familiei vre-o nenorocire, situația devine foarte critică. Neavând omul bani cu care să facă față cheltuielilor împreunate cu respectiva nenorocire, el e silit să se umilească în dreapta și în stânga după bani de împrumut.

Dacă a ajuns odată omul datornic, viața lui e și mai năcăjită. Datoria contractată nu numai că nu-l ajută să dea înainte, ci din contră îl muncește și torturează rău sufletește, pricinuindu-i mari îngrijorări.

Și ce nenorocire mai mare poate fi pentru o astfel de familie săracă ca atunci, când îi moare însuși capul ei — învățătorul? De câte ori nu ni s'a dat prilejul să vedem ori auzim, că

cutare și cutare coleg de al nostru a murit așa de sărac încât ai săi n'au fost în stare să supoarte nici cheltuelile de înmormântare. Un astfel de caz trist — dupăcum se știe — am avut și noi acum de curând.

Când mă gândesc la toate cazurile aceste din cale afară de triste și dureroase, zic, mă cuprinde groaza. Cum vor fi închis bieții oameni ochii, când știau, că familiile lor vor trebui să cerșească pentruca să le poată face o înmormântare creștinească și deamnă de numele lor de învățători.

Dar bieteles familiei? Nu e de ajuns, că îndură cea mai mare și crudă lovitură, ci mai trebuiesc ca să se frământe și îngrijoreze mult cum și pe ce cale vor putea îngroapa pe morții lor iubiți.

Moartea nemiloasă poate însă să aducă în situație penibilă și pe familiile învățătorilor mai bine înstăriți. Familiile aceste, nedispunând momentan de numerarul necesar, sunt silită să se împrumute pe la bănci unde trebuie să plătească dobânzi mari, ori în cazul cel mai bun trebuie să vândă adeseori cu prețuri scăzute unele altele, pentruca să poată face banii de înmormântare.

Toate aceste mari îngrijorări s'ar putea înlătura dacă învățătorii noștri ar forma un fond de înmormântare. Menirea acestui fond este, ca să se dea ajutor familiilor membrilor săi, între cele mai critice împrejurări, asigurând speșele recerute, ca să poată fi înmormântați în mod demn și cinstit.

Prin înființarea acestui fond multe familii ar fi scutite de a recurge la ajutorul străin, care în multe cazuri li-se deneagă; iar cu banii, ce i-ar cheltui cu înmormântarea și-ar asigura subsistența pe un timp oarecare.

Cumcă fondurile aceste de înmormântare sunt folositoare și umplu un gol simțit să vede de acolo, că astfel de fonduri s'au înființat în toate părțile. Chiar și unele organizații învățătorești au înființat fonduri de înmormântare. Aceste fonduri, pe lângă o administrare corectă, au ajuns la capitale considerabile așa încât pot da ajutoare imporțante membrilor săi.

Un astfel de fond de înmormântare trebuie să înființăm și noi învățătorii din acest județ, Proverbul zice: „Ajută-te însuși și Dumnezeu încă te va ajuta“.

Așa este, pentrucă dacă toate corporațiunile se întrunesc în asociații pentruca să se ajutoreze împrumutat, nici noi învățătorii nu mai putem sta cu mâinile în sân, când e vorbă de viitorul nostru și al familiilor noastre. Mulți dintre colegi poate vor zice, că venitele noastre sunt atât de modeste, încât nu ne mai ajung mijloacele, ca să mai înființăm și susținem și o astfel de fond. Acestora le răspund, că dacă am fi mai bine situați materialicește, nici n'am avea lipsă de acest fond; dar tocmai împrejurarea, că suntem săraci, ne silește a ne asocia.

Suntem în acest județ, aproape patru sute învățători. Dacă am fi cu toții solidari — și trebuie să fim — am putea forma un fond puternic, care pe lângă acea, că va ajutara pe următorii noștri la suportarea cheltuelilor de înmormântare, ne va mai ridica autoritatea și vaza noastră.

În numărul viitor al revistei voiu publica un proiect de statut pentru fondul din ceștiune, când apoi și colegii sunt rugați ca să-și spună părerile lor.

Marian Sasu.

Sărbătoarea pomilor și-a pasărilor.

S'a dus de mult zăpada cu păraiele ei de spume. Pe zi ce trece coastele dealurilor s'acopăr tot mai mult de covorul verde catifelat presărat de mii de floricele. În crâng din nou s'aud sfaturi tainice de pasări îngânări de tălângi răsete tinere chiuituri vesele. Răulețul guraliv și-a început cântul. Dar cum îndrăsnesc eu oare a zugrăvi prin cuvinte miile de farmece, care alcătuesc frumseța tabloului, ce reprezintă: primăvara. Nici cel mai iscusit pictor nu va fi în stare a reda prin culori dulceața vie a acestui tablou, căci ar lipsi din el îngânarea frunzișului, legănarea ramurilor, plutirea norilor și alte multe impresii, cari nu se pot preface în culori sau în cuvinte; dar a căror farmec îl simțim, căci el se varsă de pretutindeni în sufletul nostru. De aceea așteptăm cu atâta drag primăvara. Ori unde mergem găsim acum un colț de raiu vesel și drăguț. Azi ne-am adunat aici pentru a petrece o zi fericită împreună. Și cine ne-a chemat oare? Verdeța tinerească a copacilor sau cântul de dragoste al păsărelelor? Atât una cât și alta. Da, căci este un frumos obicei ca'n fiecare an la o dată hotărîtă'n luna Maiu să se țină „Sărbătoarea pomilor și a pasărilor“ Această idee nu este nouă nici nu e proprie Românilor. Multe țări din Europa dar mai ales America ține cu mare fală această zi. Și care este oare scopul ei? Este dorința de-a sădi în sufletul copiilor dragostea pentru natură, și respectul pentru operele ei. Această iubire începe din școală. Copilul care cuprinde cu mintea lui fragedă, atâtea lucruri bune nu va rămâne neînțelegător, când îi vom vorbi despre drepturile și îndatoririle ce le are față de frumuseța și bogăția naturii, pe care Dzeu le-a lăsat ca să ne bucurăm în deplină libertate. Trebuie să ne obișnuim de mici a iubi atât pomii roditori, cari fac frumseța din împrejurul casei noastre și aduc venituri mari cu fructele lor cât și copaciu din pădure și de pe marginea drumului, cari duc viața împreună cu noi și ne încarcă de daruri prețioase. De aceea trebuie să-i îngrijim atât pe unii cât și pe alții. Un proverb arab zice: „*Cine a plantat un pom n'a trăit de geaba pe pământ*“ Să plantăm deci în grădinile noastre pomi roditori, îngrijindu-i cu dragoste, căci înflințarea livezilor de pomi nu numai că e o faptă frumoasă ci și izvor de înbogățire.

Să oprim apoi devastarea pădurilor, căci copacii tăcuți și puternici ne aduc foloase nenumărate. Ei înfrânează prăpăstioasele năvale ale puhoaielor împiedecă măcinarea munților și rupearea dealurilor, regulează schimbările atmosferice, cumpănesc mânia vânturilor. Lemnul lor bun de lucru și de foc e așa de prețios. Prin viziunile codrilor s'află vânatul de tot felul, iar umbra frunzișului e atât de binefăcătoare în zilele calde de rază.

Pentru acestea toate ei merită îngrijirea noastră. Păcătuim despicându-le ramurile verzi sau rupându-le coaja făcându-i să sângereze, ca un corp rănit. La fel nu este iertat să stricăm cuiburile pasărilor ascunse printre ramuri; ele distrug omizile și alte insecte, dușmani pomilor. Dar nu numai atât. Pe aripele lor de puf aduc primăvara. Abia trece zăpada și iată-le sburând din țări îndepărtate, vin pentru a ne alina durerile tainice.

Cine nu cunoaște serenadele priveghitoare, care n'tr'un singur vers cuprinde iubirea lumii întregi?

Afară de cântecul mângăetor pasările sunt simbolul muncii și a virtuților casnice. Cari zidari sunt mai iscușiți ca ele la clădirea cuibușorului drăgălaș? Care mamă înfruntă atâtea primejdii până-și crește gingașele odoare? Hărnicii lor se datorește belșugul spicelor de grâu și rodul dulce al pomilor.

Ele stărpesc mii de vietăți vătămătoare grădinii și pădurei. Pentru atâtea foloase ele nu cer altceva decât dragostea pe care o cer și pomii. Această iubire e soră bună cu iubirea de țară, căci țara atunci e tare și puternică când îi știm prețui cu adevărat bogățiile ei naturale. Să ținem cu sfințenie „*Sărbătoarea pomilor și-a pasărilor*” căci ea ne mai amintește sosirea frumoasei primăveri, deschiderea câmpului munca agricolă dătătoare de speranțele unui an cu roadă bogată.

Să nizuim astăzi a planta și'n inimile noastre pomul iubirii care să-și întindă ramurile peste toți semenii noștrii, iar glasul să ni-se unească cu ciripitul vesel al păsărelelor și împreună să mărim pe Dzeu autorul acestei lumi plină de cânt și armonie.

Aurora Popa. Inv.

Noul mers al trenurilor.

Incepând cu ziua de 15 Maiu corente circulația trenurilor prin gara *Aiud* este următoarea :

<i>Spre București :</i>		<i>Spre Cluj :</i>	
Ora	4·36 Personal	Ora	0·53 Accelerat
„	5·21 Accelerat	„	2·31 Mixt.
„	12·16 Accelerat	„	6·08 Personal
„	15·18 Personal	„	8·43 Express
„	20·23 Mixt	„	13·54 Personal
„	21·40 Express	„	17·47 Accelerat
„	22·57 Personal	„	22·58 Personal.

Toți restanțierii sunt rugați ca să ne achite de urgență costul abonamentului.

Partea oficială.

No. 1487—1926

Vă comunicăm spre știre și executare copia ordinului Inspectoratului No. 9243—1926 privitoare la orarii :

„Constatând că în orariile ce li-ați introdus în chip provizoriu, cele tipărite de D-I Subrevizor Beianu Ilarie, s'a strecurat eroarea de a se face și cu clasele I, II, III, și IV cursuri numai înainte de amiază, cu onoare Vă facem cunoscut, că intențiunea noastră a fost, când am dat incuviințare, ca numai pentru elevii claselor V și VI să se facă astfel de inlesniri.“

„Pentru clasele I-IV se mențin orariile ce le-au avut școalele până la data introducerii orariilor trimise de D-I Beianu, iar dacă e vorba în unele cazuri de o nevoie absolută de a se face și prin elevii acestor clase inlesniri părinților în timpul muncilor agricole, atunci să se aplice legea și regulamentul care incuviințează vacanțe regionale“

„Veți proceda conform regulamentului.“

No. 1499—1926.

In confirmare cu ordinul Ministerului Instrucțiunii No. 48444—1926 cu începerea viitorului an școlar 1926—1927 se va aplica noua programă analitică a școlilor primare în clasele I., II., III.-a primară cum și în clasele V. și VI. complimentare.

No. 1498—1926.

Maestru D. G. Kiriac, cunoscutul compozitor și folklorist, profesor la Conservatorul de muzică din București, a tipărit o leturghie pentru copii și popor.

Lucrarea fiind întocmită în spiritul tradițional al cântărilor din Biserica ortodoxă are aprobarea Sf. Sinod și binecuvântarea de a fi răspândită printre credincioși.

Ministerul în baza avizului Consiliului Permanent No. 661/926 găsiind că această leturghie este foarte folositoare și potrivită pentru elevi, o recomandă spre a fi întrebuințată în școli la corurile bisericesti formate din școlari, dar fără caracter obligator pentru elevi. Doritorii de a-și procura broșura se vor adresa direct pe adresa Maestrului D. G. Kiriac str. Gral Angelescu No. 117 București.

No. 1452—1926

Spre știre și conformare Vă trimitem copia circularei No. 17878/1926. a Casei Școalelor din Ministerul Instrucțiunii Publice.

„Cursurile de perfecționare teoretică și practică pentru învățământul supraprimar, la cari vor lua parte învățătorii titulari,

aleși dintre cei mai distinși, din toate județele țării, se vor ține anul acesta la Școala Normală de băeți din Deva (*jud. Hunedoara*) între 4 Iulie și 15 August.

„La partea teoretică, se vor face lecțiuni și conferințe asupra materiilor din clasele V-a, VI-a VII-a primară.

„La lucrările manuale se vor deprinde următoarele specialități: 1) cartonajul, 2) modelajul și ceramica 3) tâmplăria, 4) împletituri de paie, papură, rafie, 5) împletituri de rachită (nuiele) 6) Frângheria 7) dogăria, 8) rotăria, 9, Tinichigeria și lucrări în sârmă, 10) lăcătușeria, 11) împletituri de sfoară, 12) facerea de măști și perii, 13) sculptură cu motive naționale, 14) împăiatul animalelor, 15) confecționarea aparatelor de fizică și chimie.

„Fiecare învățător va deprinde 2—3 specialități, după materialele ce dispun și necesitățile locale.

„Vor mai fi cursuri de desen, muzică și educație fizică, obligatorii pentru toți învățătorii.

„Cei cari doresc să urmeze aceste cursuri trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni: a) să fie titulari, b) sănătoși, c) bine notați la inspecții, d) cu aptitudini manuale și muzicale, e) să aibă posibilitatea de a organiza ateliere. f) obligația de a se prezenta la cursuri în ziua de 5 Iulie, g) să urmeze regulat tot timpul cursurilor, h) să aibă o conduită demnă.

„Inscrierile se vor face până la 20 Mai, la revizoratele respective, arătând pe lângă cele de mai sus și specialitățile manuale ce doresc să le urmeze.

„Din numărul celor înscriși se vor alege 3 învățători, de către Domnii revizori împreună cu domnii Inspectori.

„Învățătorii vor avea locuință și hrană gratuită în internatul școlii normale.

„Cei aleși vor primi ordine speciale, cu cari se vor prezenta la cursuri.

No. 1337—1926.

Către Direcțiunile școlilor de ucenici.

In temeiul ordinului No. 113.058—1925, Vi se face cunoscut, că Ministerul a dispus ca în viitor, la toate școlile de ucenici statificate și întreținute de Ministerul Instrucțiunii, în ceea ce privește Comitetele de supraveghere, să se procedă la fel ca și la celelalte Comitete școlare.

No. 1396—1926.

In temeiul ordinului No. 29.814—1926, Vi se reamintește, că și în anul acesta urmează să se țină serbarea sădării pomilor, care trebuie să se țină cu elevii școlilor pentru ai îndruma să iubească arborii și mai ales pentru a respecta și crușa pădurile. In acest sens s'a dat ordin organelor silvice să ia contact cu diriginții școlilor.

Pentru ca aceste serbări să-și ajungă scopul, Vă invităm, să comunicați diriginților de școli din județul D-Voastre, ca să se țină

serbărea sădirii pomilor, aceasta fiind prevăzută chiar în regulamentul de aplicarea legii.

1188—1926.

În temeiul ordinului Onor. Minister No. 22007—1926. Vă facem cunoscut, că profesorii, învățătorii, institutorii etc. *dela școlile particulare*, vor depune examenul de limba română la finele acestui an școlar.

No. 1264—1926.

În temeiul ord. No. 38225—1926, Vă facem cunoscut, că Onor. Minister a delegat cu incepere dela 15 Aprilie 1926, pe Dl Gh. Tulbure, inspector școlar primar la regiunea II.-a școlară, Oradea-Mare ca Inspector General al învățământului primar din Ardeal, având și atribuțiuni de consilier tehnic în chestiunile administrative și de control în învățământul din Ardeal.

No. 1152—1926.

On. Minister al Instrucțiunii cu ordinul No. 29431—1926, a aprobat ca societatea de adulți „Sf. Gheorghe” să continue în orele libere școala de educație morală și religioasă a tineretului până la 24 ani, cu invitare ca învățătorii în limitele posibilității, în timpul liber să dea concurs societății.

No. 1287—1926.

Vă facem cunoscut, că prin Deciziunea Ministerială No. 38469—1926 Dl. Joachim Nistor este numit inspector prin delegație al școlilor primare minoritate pe ziua 15 Aprilie a. c.

Revizor școlar, *Marian Sasu.*

ȘTIRI.

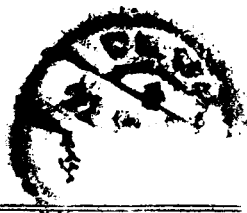
* *In 18 l. c. am expediat tuturor chitanțele de pe luna Maiu.*

Turoczi 40 lei, Ana Panța 30 lei.
Total : 420 lei.

* Au contribuit pentru ajutoarea familiei decedatului învățator. I. Deva următorii : M. Sasu rev. scol. 100 lei, Aug. Ocnean subrev. școl. 100 lei, M. Man 100 lei, N. Cristean 50 lei, L.

* *Rugăm ca să ni-se trimită sumele pentru broșura „Beția e cel mai mare rău.”*

*Biblioteca Universității
Cluj.*

Aiud.